

Fiala Ilona: Horváthné örökre elment

Az Arany Opus Díj próza kategóriájában újrázás történt, ugyanis a tavalyi győztes Fiala Ilona novelláját értékelte a zsűri az idén is a legjobbnak. A meglepetés perze nem volt elemi erejű, hiszen a *Horváthné örökre elment* című kispróza esetében sem csalódtunk, a sallangoktól mentes, realista történetnek és a szerző kultivált stílusának köszönhetően elég egyértelműen kiemelkedett a pályázati munkák közül.

Fiala Ilona novellája egy pozsonyi, háború utáni szomorú történelmi eseményt, a magyarok kitelepítését írja le, helyesebben mondva ennek egy személyes tragédiáját. A novellából egyértelműen kiderül, hogy vannak sebek, amelyek sosem gyógyul(hat)nak be, mert a történelmi igazságtétel – már ha akad ilyen, ám ebben az esetben ez elmaradt, mi több, még napjainkban is igyekeznek bagatellizálni – a legritkább esetben van tekintettel az egyén tragédiájára.

Külön dicséretet érdemel, hogy a napjainkban oly divatos „történet nélküli” prózairodalom mindent maga alá gyűrő sodrában, az elvárások ellenében a szerző vállalni meri (nem is a kényes témát, hiszen napjainkban már három évtizede nincs cenzúra) az irodalom figyelmetlensége miatt eddig hanyagolt pozsonyi történelmi infernó témáját, amikor a magyarokat és a németeket ellenségnek tekintve lágerekbe zárta az új csehszlovák hatalom.

De leginkább az méltánylandó ebben a prózában, hogy a szerző – pedig a téma adná magát – nem sétál bele a túlfűtött naturalisztikus ábrázolásmód csapdájába. Így kézenfekvően adódik a szerző számára az egyszerűen, ám hitelesen elmesélt sztori, amely ennek ellenére indulatokat ébreszt az olvasóban. Márpedig a jó próza egyik ismérve, hogy a tényközléssel és a meséléssel párhuzamosan érzelmeket vált ki az olvasóból. Nem nagy szentencia kimondani: ennek így van igazán értelme.

Juhász (Lomboš) Kornélia: Processus et effectus

Ha az Arany Opus Díj próza kategóriában nyertes Fiala Ilona műve esetében a naturalisztikus ábrázolásmód lehetséges csapdájáról szóltunk, Juhász Kornélia lírájában bőven kapunk naturalizmust. Szerencsére nemcsak azt, hiszen a versben

váltakoznak a belső és a külső történések, kiruccanások, egy-egy klasszikus is be-
szüremlik teljesen váratlanul, de nem zavaróan.

A *Processus et effectus* című szabadversfolyam (megjegyzendő, biztosan akadt volna magyar cím is) nem kevesebbet „mesél el”, mint egy szülés előéletét és történetét, a test és a lélek küzdelmét, ami egy boldog kiteljesedésben nyer értelmet, amikor az anya megszüli a gyermekét. A vers végén olvasható egész mű ennek a célnak van alárendelve, bizonyos értelemben magát a kiforrottabb és letisztultabb stílust is feláldozva.

Az idei pályázaton szép számmal összegyűlt középszerű, sajnos sok esetben a kezdők jellemző gyermekbetegségeivel küszködő versek közül az idei Arany Opus Díj lírai nyertese brutális őszinteségével emelkedik ki, elsősorban a téma újszerű, helyenként szinte sokkolóan bátor ábrázolásmódjával.

Tegyük hozzá, hogy az 1990-ben született Juhász Kornélia még elég fiatal ahhoz, hogy (bár egy ideje „főfoglalkozásban” anya, s ebből következően nyilván kevesebb ideje jut az irodalomra és az írásra) lírája letisztuljon, ezért ígéretként tarthatjuk számon. Erről tanúskodik az is, hogy írásai folyamatosan jelennek meg az Opus irodalmi folyóirat és a felvidéki Előretolt Helyőrség hasábjain.

Duna 1